



Република Србија
МИНИСТАРСТВО
ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Број: 353-02-2263/2021-03

Датум: 21.10.2021.

Немањина 22-26

Београд

На основу члана 2. тачка 2. алинеја 1. и члана 28. Закона о процени утицаја на животну средину («Службени гласник РС», број 135/04, 36/09), чл. 136. Закона о општем управном поступку („Службени гласник РС“, бр. 18/16 и 95/18-аутентично тумачење), члана 6. став 1. и члана 39. став 1. тачка 4) Закона о министарствима („Службени гласник РС“, број 128/20), члана 23. став 2. и члана 24. став 3. Закона о државној управи („Службени гласник РС“, бр. 79/05, 101/07, 95/10, 99/14, 30/18 - др. закон и 47/18), а на основу захтева носиоца пројекта „ELIXIR ZORKA - MINERALNA ĐUBRIVA“ d.o.o. ŠABAC, државни секретар Министарства заштите животне средине Александар Дујановић, по решењу о овлашћењу број: 021-01-13/1/2021-09 од 22.07.2021. године, доноси:

РЕШЕЊЕ

1. **ДАЈЕ СЕ САГЛАСНОСТ** носиоцу пројекта „ELIXIR ZORKA - MINERALNA ĐUBRIVA“ d.o.o. ŠABAC, на ажурирану Студију о процени утицаја на животну средину пројекта реконструкције постојећег производног објекта, повећање складишног капацитета, поновног искоришћења и увођења отпада као алтернативне сировине за производњу минералних ђубрива у Шапцу у оквиру комплекса Елихир Зорка д.о.о на катастарским парцелама број 6915/39, 6915/35, 6915/36, 6915/37, 6915/68, 6915/41, 6915/69, КО Град Шабац.
2. Налаже се носиоцу пројекта да при реализацији предметног пројекта, у свему испоштује услове осталих надлежних органа и организација, а нарочито мере заштите животне средине утврђене у предметној Студији и програм праћења утицаја на животну средину и програм праћења утицаја на животну средину (поглавља 8. и 9. ажуриране Студије).
3. Носилац пројекта је дужан да у року од две године од дана добијања овог решења започне извођење пројекта из тачке 1. овог решења. Решење и предметна Студија о процени утицаја на животну средину саставни су део техничке документације.
4. О трошковима поступка биће решено посебним решењем.

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

Носилац пројекта, „ELIXIR ZORKA - MINERALNA ĐUBRIVA“ d.o.o. ŠABAC, дана 06.08.2021. године, поднео је Министарству заштите животне средине захтев за давање сагласности на ажурирану Студију о процени утицаја на животну средину пројекта реконструкције постојећег производног објекта, повећање складишног капацитета, поновног искоришћења и увођења отпада као алтернативне сировине за производњу минералних ђубрива у Шапцу у оквиру комплекса Елихир Зорка д.о.о на катастарским парцелама број 6915/39, 6915/35, 6915/36, 6915/37, 6915/68, 6915/41, 6915/69, КО Град Шабац.

Ажурирана Студија о процени утицаја на животну средину је урађена у свему у складу са решењем о одређивању обима и садржаја за ажурирање Студије о процени утицаја на животну средину пројекта реконструкције постојећег производног објекта, повећање складишног капацитета, поновног искоришћења и увођења отпада као алтернативне сировине за производњу минералних ђубрива у Шапцу у оквиру комплекса Елихир Зорка д.о.о на катастарским парцелама број 6915/39, 6915/35, 6915/36, 6915/37, 6915/68, 6915/41, 6915/69, КО Град Шабац, број 353-02-2628/2021-03 од 11.06.2021. године.

У складу са чланом 20. Закона о процени утицаја на животну средину, обезбеђен је јавни увид, организована презентација и спроведена јавна расправа о предметној Студији – оглас у локалном листу „Глас Подриња“ од 02.09.2021. године, веб сајт министарства <http://www.ekologija.gov.rs/obavestenja/procena-uticaja-na-zivotnu-sredinu/>. Јавна расправа је одржана 21.09.2021. године у Градској управи града Шабац.

У току трајања јавног увида нису достављена мишљења заинтересованих органа и организација, као и заинтересоване јавности.

У складу са чланом 22. и члановима 23. и 24. Закона о процени утицаја на животну средину, Решењем број: 353-02-2263/2021-03 од 01.09.2021. године образована је Техничка комисија која је разматрала предметну ажурирану Студију о процени утицаја на животну средину.

Техничка комисија је дана 27.09.2020. године, сачинила Извештај о оцени предметне ажуриране Студије о процени утицаја на животну средину, у коме је констатовала да иста није у потпуности урађена сагласно Закону о процени утицаја на животну средину и Правилнику о садржини студије о процени утицаја на животну средину („Сл. гласник Р.Србије“ број 69/05).

- Целу студију је неопходно преконтролисати и исправити у техничком погледу. Кроз цео текст се без потребе, појављују затамњене (болдиране) речи, или реченице. Означавање подпоглавља није једнообразно, па је или нумеричко, или словима, а у Поглављу 5. “Приказ стања...”, наилазимо на два закључка, 10.0 и 10.1. а да се претходно нису појавили бројеви 9, 8, и тд. Слова, (фонтови) су различити, има ћирилице и латинице. Табеле су веома нечитке. Није јасно зашто се у тексту прилажу почетне странице решења, сертификата и др. (која се, чак, не могу прочитати), ако се у прилогу даје комплетан документ. Сва скенирана решења приказати у прилогу а у тексту само навести иста.
- Нема списка пројектних решења одобрених од стране надлежног органа.

- Податке о стању локације, животне средине и сл. давати за исту или бар приближно исте календарске године.
- У поглављу 2.6, ружу ветрова приказати на карти локације како би се видела веза између струјања и локација објекта под утицајем.
- Поглавље 3. Опис пројекта - На почетку јасно приказати шта је предмет ажурирања у односу на постојеће стање, са приказом свих значајних технолошких података који се односе на постојеће односно ажурирано стање. нејасно је шта значи да су воде повезане на септичку јаму, а да се може тражити друго решење, ово је анализа неког пројектног решења према томе приказати само дефинисано и одобрено пројектно решење од стране надлежног органа и њега анализирати са позиције утицаја на животну средину. Треба појаснити зашто се не тражи повезивање на градску канализацију.
- Потребно је јасније приказати сам процес на који се односи студија, и биланс свих улазних и излазних компонената.
- Поглавље 3.2.1.6. - Не пише се у првом лицу пројектна ни студијска документација.
- Поглавље 3.4.1 - Није јасно приказано како је израчуната висина емитера.
- Поглавље 5. подаци о емисијама нису предмет овог поглавља студије, ако су подаци о постојећем стању онда у поглавље 3 где је приказано постојеће стање, а ако нису постојеће стање онда није јасно како уопште постоје с обзиром да пројекат није изведен, ово се посебно односи на наведена гаранцијска мерења и сл.
- Поглавље 5. Приказ стања животне средине - Приказане табеле су нечитке. Подпоглавље “ж) акциденти”, требало би цео текст пребацити у Поглавље 7 “Акциденти”.
- Поглавље 6. Опис могућих утицаја - ст.122 (6.1.) Утицај на квалитет ваздуха, поново се описује шта је урађено да не дође до утицаја и контрола, а томе је место у 8. Мере и 9. Мониторинг. Позиција 6.2. Утицај на воде, Непотребно се прилаже исечак из Решења Министарства (нечитко) и опис шта је урађено на заштити (напомињем да се овде даје приказ могућих утицаја).
- Поглавље 6. нејасно је на основу којих прорачуна и бројчаних показатеља је утврђен утицај на квалитет ваздуха, као и осталих медијума животне средине, те је потребно детаљно преуредити ово поглавље.
- Поглавље 7. Процена утицаја у случају удеса – Потребно је резервоару од 2700 тона за амонијак (севесо постројење) посветити више пажње. Наиме, речено је да се око резервоара гради сигурносна танквана за задржавање изливеденог амонијака, али није урађена процена, докле ће се простирати амонијак гас, у одређеним временским условима (смер и јачина ветра), школа (150м), спортска хала (200м), стамбене зграде (500м). Такође, потребно је више пажње посветити и другим објектима од значаја, опет у функцији процене могућег ризика од акцидента. Подсећамо да је експлозија амонијум нитрата у Либану, пре две године, однела преко 100 живота и да је учињена огромна материјална штета.
- Поглавље 8. Опис мера - Мере из Водних услова треба прекуцати и нумерисати их према редоследу у Поглављу 8. Овако имамо нове бројеве мера, опет мало ћирилица итд.
- Поглавље 9 - Објаснити начин избора мониторинга емисија на емитерима у складу са прописима.

После достављања допуњене и дорађене Студије, дана 07.10.2021. године, Техничка комисија је одржала други радни састанак дана 20.10.2021. године. Састанку су претходиле детаљне анализе чланова техничке комисије оних делова Студије које су били предмет измена и допуна на основу споменутог Извештаја о оцени предметне Студије о процени утицаја на животну средину.

- Исправљено је све наведено у примедби бр. 1 тј. уклоњена су у тексту студије скенирана решења и одобрења надлежних органа; стављена су само на почетку, у уводном делу: Локацијски услови, Решење на Студију утицаја пројекта реконструкције постојећег производног погона за производњу минералних ђубрива у оквиру комплекса у Еликсир Зорка; Решење за извођење радова; Решење о одређивању обима и садржаја ажуриране студије; Привремена интегрална дозвола за складиштење и третман неопасног и опасног отпада оператеру Еликсир Зорка.
- Постоји списак одобрених пројектних решења, на почетку Ажуриране студије :
 - План детаљне регулације Зорка-Радна зона Исток
 - ИДПДР Зорка-Радна зона Исток
 - Локацијски услови број 350-02-00595/2019-14 од 24.02.2020.год
 - Идејно решење СЕТ Шабац
 - Идејни пројекат СЕТ Шабац
 - Пројекти отпрашивања Ирма Београд и СРБА ИНЖЕЊЕРИНГ КОМПАНИЈА д.о.о.Смедерево
 - Пројекти за извођење радова СЕТ Шабац
 - Извештај комисије за технички преглед ППИ Београд
 - Потврда комисије за технички преглед о пуштању у пробни рад ППИ Београд
- П 2.6 Када је у питању метеорологија и ружа ветрова коришћени су подаци метеоролошке станице која је постављена у кругу фабрике и сваки дан се добијају тумачења дипломираног метеоролога -допуњено у Ажурираној студији.
- Поглавље 3.Опис пројекта. На почетку ажуриране студије наведено је који су разлози за ажурирање претходно урађене и усвојене Студије о процени утицаја на животну средину пројекта - реконструкција постојећег производног објекта за производњу минералних ђубрива у Шапцу у оквиру комплекса Еликсир Зорка д.о.о. Ажурирање Студије је неопходно због потребе за коришћењем још неколико постојећих резервоара фосфорне киселине за складиштење отпадних раствора киселина и база; такође се наводе додатни индексни бројеви отпадних раствора киселина и база и пепела добијеног спаљивањем муља од пречишћавања комуналних вода. Поред тога, уводи се и коришћење натријум хидроксида као нус производа из неких технолошких процеса (Латекс Чачак и др); од чврстог натријум хидроксида ће се правити раствор и користити у скруберској течности за неутралисање флуороводоника односно у циљу смањења концентрација флуороводоника у излазном гасу.

Пошто је донета одлука о увођењу нових резервоара за складиштење киселина и база Еликсир Зорка се обратила Министарству заштите животне средине 21.12.2020 године са Захтевом за одређивање обима и садржаја са ажурирање Студије која је усвојена 7.10.2020.год под бројем 353-02-01202/2020-03, што је у складу са чланом 3.став 1 и чланом 28.Закона о процени утицаја на животну средину и Правилником о садржини студије о процени утицаја на животну средину.

Ажурирање Студије је неопходно због потребе за коришћењем још неколико постојећих резервоара фосфорне киселине за складиштење отпадних раствора киселина и база, а ради се о резервоарима са технолошким ознакама 265А, 265Б и 265Ц (резервоари су висине 10 м и пречника 10 м са зидовима од челичног лима дебљине 8 мм обложених са унутрашње стране гумом и графитном опеком дебљине 65мм, подом од армирано бетонске плоче и кровом од челичног лима обложеног гумом; запремина сваког је 600м³); у одобреној Студији о процени

утицаја на животну средину је наведен резервоар фосфорне киселине технолошке ознаке 582. Важан разлог за ажурирање Студије је и обављање мерења без, и са коришћењем отпадних киселина и база као и мерења на новоизграђеним емитерима Е-7 и Е-8.

У међувремену је омогућено коришћење отпадних киселина и база добијањем Потврде о изузимању од обавезе прибављања дозволе за третман-поново искоришћење неопасног и опасног отпада у циљу утврђивања техничко-технолошких параметара поновног искоришћења отпада као алтернативне сировине у процесу производње НПК ђубрива, а у сврху прибављања података ради спровођења процедуре за ажурирање Студије о процени утицаја на животну средину. Издавање потврде је у складу са Законом о управљању отпадом, члан 61. тачка 6.

Нагласак се даје на чињеницу да нема повећања капацитета производње фабрике за производњу минералних ђубрива, ради се о повећању складишних капацитета за складиштење отпадних киселина и база, укључују се 3 резервоара 265А/Б/Ц који су коришћени за складиштење фосфорне киселине и поседују употребну дозволу.

- Сва пројектна решења, биланси и прорачуни су дати у претходно усвојеној Студији о процени утицаја на животну средину пројекта - реконструкција постојећег производног објекта за производњу минералних ђубрива у Шапцу у оквиру комплекса Еликсир Зорка д.о.о. која је усвојена дана 7.10.2020. под бројем 353-02-01202/2020-03; пројекте је израдила пројектантска кућа СЕТ Шабац и ИРМА Београд и СРБА ИНЖЕЊЕРИНГ КОМПАНИЈА д.о.о.Смедерево.
- На више места у Студији је наведено да је у току усвајање израђене документације од стране надлежног локалног органа, за прикључење на Градску канализацију; очекујемо да ће се прикључење обавити до краја године; Пројекте израђује Ахера Шабац;Одвођење вода у септичку јаму је одобрено у Интегрисаној дозволи која је исходована дана 15.05.2018.год под бројем 353-01-01884/2014-16, до прикључења на градски канализациони систем; поступак израде документације за прикључење је у току код надлежног локалног органа, преко ЦЕОП-а; Атмосферске воде са локације Еликсир Зорка ће се после сепаратора испуштати у цевовод за одвођење атмосферских вода у реципијент, док ће се санитарно-фекалне воде одводити у цевовод санитарно-фекалних вода и потом на пречишћавање на Градски систем за пречишћавање вода.
- Исправљена је примедба у поглављу П 3.2.1.6
- П.3.4.1 Прорачун висине емитера и пројектна документација тада урађена је била предмет одобрене Студије о процени утицаја на животну средину пројекта - реконструкција постојећег производног објекта за производњу минералних ђубрива у Шапцу у оквиру комплекса Еликсир Зорка д.о.о; (Пројекти отпрашивања Ирма Београд и прорачун висине емитера СРБА ИНЖЕЊЕРИНГ КОМПАНИЈА д.о.о.Смедерево.
- П.5 Као што је у уводу наведено : Паралелно са процедуром ажурирања Студије води се процедура у складу са Законом о планирању и изградњи у циљу добијања Употребне дозволе по члану 145.Закона о планирању и изградњи. Извршен је технички преглед И одобрен је пробни рад у трајању од годину дана у току кога ће бити обављена пробна мерења . Пројекат је изведен.Одмах по добијању потврде комисије за технички преглед о пуштању у пробни рад, затражена је и добијена привремена дозвола за управљање отпадом у складу са чл.59.Закона о управљању отпадом „Изузетно, дозвола из ст. 1. и 2. овог члана издаје се и за рад нових и рад

постојећих постројења у области управљања отпадом која подлежу издавању интегрисане дозволе, укључујући време трајања пробног рада, а најдуже још 240 дана по завршетку пробног рада, као привремена дозвола до издавања интегрисане дозволе“

Пробни рад је одобрен у трајању од годину дана ;исходована је Привремена интегрална дозвола за пробни рад постројења за складиштење и третман неопасног и опасног отпада ,оператеру Еликсир Зорка - Минерална ђубрива д.о.о,матични број 20564849, на локацији оператера на к.п.бр.6915/39, 915/35,6915/36,6915/37,6915/68,6915/41,6915/69,6915/104, све К.О. Шабац

- Мерења која су обављена су у складу са потврдама које су одобрене у складу са Законом о управљању отпадом члан 61 .тачка 6.; мерења емисије на завршном емитеру фабрике за производњу минералних ђубрива су обављана при раду постројења без коришћења раствора отпадних киселина и база, као и при коришћењу раствора отпадних киселина и база и добијени резултати су приказани у ажурираној студији; пројекат је изведен и добијена је Потврда о пробном раду и добијена је Привремена дозвола за управљање отпадом као и Привремена интегрална дозвола за пробни рад постројења за складиштење третман неопасног и опасног отпада, оператеру Еликсир Зорка - Минерална ђубрива д.о.о,матични број 20564849, на локацији оператера на к.п. бр. 6915/39, 915/35,6915/36,6915/37,6915/68,6915/41,6915/69,6915/104, све К.О. Шабац.
- Интегрисаном дозволом су дефинисани параметри који се мере (ваздух, вода, земљиште бука), као и дозвољене ГВЕ, у складу са Референтним БРЕФ Документом.
- У овом поглављу кратко је обрађен део који се односи на акциденте , док је у поглављу 7. Детаљније образложен у складу са примедбом (најгори сценарио)
- Поглавље 6. Опис могућих утицаја - Поступљено је према примедби ,допуњено је према примедбама.
- П.6 Утицај на квалитет ваздуха постројења Еликсир Зорка -Минерална ђубрива се утврђује праћењем квалитета амбијенталног ваздуха и то је у Ажурираној студији обрађено; квалитет амбијенталног ваздуха се мери на 6 мерних места у Граду; на 3 мерна места у Граду се прате концентрације НФ, док се на 2 мерна места прате концентрације NH₃; мерења врши Завод за јавно здравље Шабац, а подаци су јавни; Еликсир Зорка на сајту објављује резултате испитивања амбијенталног ваздуха и месечне резултате са континуалног мерача-допуњено у Ажурираној студији
- Поглавље 7.Процена утицаја у случају удеса. Усвојена је примедба у смислу да је образложено да су сценарији у случају удеса детаљно образложени у Извештају о безбедности који је усвојен од стране Министарства заштите животне средине 6.02.2017. год под бројем 532-02-01408/9/2013-05; у Ажурираној студији је приказан модел најопаснијег сценарија.
- Поглавље 8.Опис мера. Поступљено у складу са примедбом.
- Поглавље 9. Као што је већ наведено мерење емисије на емитерима се врши у складу са Исходованом интегрисаном дозволом; на завршном емитеру се континуално мере концентрације НФ док се за друге емитере и загађујуће материје мерења обављају два пута годишње, што је наведено у Ажурираној студији.

Техничка комисија је на одржаном састанку закључила да ажурирана Студија о процени утицаја на животну средину садржи све елементе на основу којих се може проценити подобност предвиђених мера за спречавање, смањење и отклањање могућих штетних утицаја на стање животне средине на локацији и ближој околини у току реализације пројекта, у случају удеса и по престанку рада пројекта. На основу прегледа и анализе ажуриране Студије о процени утицаја на животну средину, а у складу са одредбама Закона о процени утицаја на животну средину и Правилника о садржини студије о процени утицаја на животну средину, Техничка комисија је констатовала да је ажурирана Студија о процени утицаја на животну средину пројекта реконструкције постојећег производног објекта, повећање складишног капацитета, поновног искоришћења и увођења отпада као алтернативне сировине за производњу минералних ђубрива у Шапцу у оквиру комплекса Елихир Зорка д.о.о на катастарским парцелама број 6915/39, 6915/35, 6915/36, 6915/37, 6915/68, 6915/41, 6915/69, КО Град Шабац усклађена са релевантном законском и подзаконском регулативом, као и са решењем за одређивање обима и садржаја за ажурирање Студије, број 353-02-2628/2021-03 од 11.06.2021. године.

Решење и предметна Студија о процени утицаја на животну средину су саставни део техничке документације, у складу са чланом 18. Закона о процени утицаја на животну средину («Сл. гласник Р.Србије» број 135/04).

Ово решење је коначно у управном поступку.

ПОУКА О ПРАВНОМ ЛЕКУ: Против овог Решења није допуштена жалба. Носилац пројекта и заинтересована јавност могу покренути управни спор подношењем тужбе Управном суду, Београд у року од 30 дана од дана пријема овог решења, односно од дана објављивања у средствима информисања.


ДРЖАВНИ СЕКРЕТАР
Александар Дујановић

Доставити:

- Сектор за надзор и предострожност у животној средини
- Носиоцу пројекта
- Архиви

